

Zatwierdzam:

.....

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

**REGIONALNE CENTRUM EDUKACJI
ZAWODOWEJ
ul. 1-go Maja 82, 21-100 Lubartów**

Opracował:

.....

08.2016 r.

SPIS TREŚCI

1	CEL I ZAKRES INSTRUKCJI	4
2	ZAKRES STOSOWANIA	4
3	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA.....	5
4	WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA OBIEKTÓW I SPOSOBU UŻYTKOWANIA	6
4.1	Powierzchnia, wysokość, liczba kondygnacji.....	6
4.2	Usytuowanie budynków od obiektów sąsiadujących.....	6
4.3	Materiały niebezpieczno pożarowo.....	6
4.4	Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego.....	7
4.5	Kategoria budynku, przewidywana liczba osób.....	7
4.6	Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych.....	7
4.7	Podział obiektu na strefy pożarowe.....	7
4.8	Klasa odporności pożarowej budynku, klasa odporności ogniowej, stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych.....	8
4.9	Warunki ewakuacji.....	8
4.10	Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych.....	10
4.11	Wystrój wnętrz.....	10
4.12	Wyposażenie obiektów w urządzenia przeciwpożarowe, gaśnice i instalacje techniczne.....	10
4.13	Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru.....	11
4.14	Drogi pożarowe.....	11
5	PROFILAKTYKA PRZECIWPOŻAROWA	12
6	OKREŚLENIE WYPOSAŻENIA W WYMAGANE URZĄDZENIA PRZECIWPOŻAROWE I GAŚNICE, OZNAKOWANIE BUDYNKÓW ZNAKAMI EWAKUACYJNYMI I OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.....	13
6.1	Gaśnice.....	13
6.2	Hydranty zewnętrzne.....	13
6.3	Hydranty wewnętrzne.....	14
6.4	Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.....	14
6.5	Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne.....	14
6.6	Znaki bezpieczeństwa i ewakuacyjne.....	15
7	PRZEGLĄDY TECHNICZNE URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH I GAŚNIC	17
8	POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTAWANIA POŻARU I DROGI JEGO ROZPRZESTRZENIANIA.....	18
9	ZASADY UŻYCIA GAŚNIC I URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH	19
9.1	Warunki procesu spalania, grupy pożarów.....	19
9.2	Gaśnice proszkowe.....	20
9.3	Urządzenie gaśnicze GSe 2x (tzw. gaśnica komputerowa).....	20
9.4	Koc gaśniczy.....	20
9.5	Hydranty wewnętrzne.....	21

10	SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU	22
10.1	Zasady alarmowania.	22
10.2	Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia.....	22
10.3	Sygnał do ewakuacji osób z budynku	23
10.4	Punkt zbiórki dla ewakuowanych osób	23
11	SPOSOBY ORGANIZACJI I WARUNKI EWAKUACJI OSÓB I MIENIA ORAZ PRAKTYCZNEGO SPRAWDZANIA EWAKUACJI	24
11.1	Warunki i organizacja ewakuacji ludzi.....	24
11.5	Praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.....	26
12	SPOSOBY ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI I TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI	27
13	ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ DLA STAŁYCH UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU.....	28
14	SPOSOBY WYKONYWANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM	30
	DOKUMENTY ZWIĄZANE	32
	WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW	33
	ARKUSZ ZMIAN I AKTUALIZACJI	43

1 CEL I ZAKRES INSTRUKCJI

Celem instrukcji bezpieczeństwa pożarowego – zwanej dalej instrukcją, jest ustalenie wymagań przeciwpożarowych dla obiektów Regionalnego Centrum Edukacji Zawodowej przy ul. 1-go Maja 62 w Lubartowie. Instrukcja została opracowana na podstawie § 6.1 rozporządzenia [1], w szczególności określa:

- 1) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektów, sposobu użytkowania, warunków technicznych obiektu w tym zagrożenia wybuchem, wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- 2) sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym wymaganych i stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic;
- 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- 4) sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
- 5) warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
- 6) sposoby zaznajamiania użytkowników obiektów z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi,
- 7) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla stałych użytkowników obiektów,
- 8) plany obiektów z uwzględnieniem wymagań określonych w rozporządzeniu:
 - a) powierzchni, wysokości, liczby kondygnacji budynków,
 - b) odległości od obiektów sąsiadujących,
 - c) parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
 - d) występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej,
 - e) kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
 - f) lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zakwalifikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
 - g) podziału na strefy pożarowe,
 - h) warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
 - i) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
 - j) hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - k) dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony.

2 ZAKRES STOSOWANIA

1. Niniejsza instrukcja obowiązuje od dnia zatwierdzenia.
2. Postanowienia instrukcji obowiązują wszystkie osoby przebywające na terenie RCEZ.
3. Z postanowieniami instrukcji należy zapoznać wszystkich pracowników RCEZ.
4. Przyjęcie do wiadomości postanowień Instrukcji pracownicy powinni potwierdzić własnym podpisem w załączniku nr 1 do opracowania.
5. Instrukcja powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektów, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.
6. Instrukcję należy przechowywać m.in. w miejscu zapewniającym możliwość natychmiastowego wykorzystania na potrzeby prowadzenia działań ratowniczych.

3 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

1. Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej w Lubartowie jest zespołem szkół kształcącym na różnych poziomach i o różnych cyklach i profilach:
 - a) Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1,
 - b) Technikum Zawodowe,
 - c) I Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych.
2. W trakcie roku szkolnego w RCEZ naukę pobiera łącznie ok. 1000 osób w systemie dwuzmianowym (zasadniczo w godz. 7³⁰ – 19³⁰). W szkole zatrudnionych jest ok. 100 pracowników, w tym ok. 80 nauczycieli. Zajęcia dla Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych odbywają się w dni wolne od pracy (soboty i niedziele).
3. Na terenie RCEZ w Lubartowie zlokalizowane są następujące budynki i obiekty budowlane:
 - d) budynek główny z salą gimnastyczną (budynek, w którym znajduje się ok. 12 sal lekcyjnych do prowadzenia zajęć w grupach po ok. 30 uczniów, zaplecze dydaktyczne, socjalne, administracja, biblioteka, sala gimnastyczna dla użytkowników szkoły), od strony północno – zachodniej do budynku przylega budynek mieszkalny wielorodzinny,
 - e) budynek warsztatów (ok. 13 pracowni do zajęć praktycznych w grupach po ok. 10 osób, z zapleczem administracyjnym i socjalnym),
 - f) budynek magazynowo – dydaktyczny (2 sale lekcyjne do prowadzenia zajęć w grupach ok. 30 osób, 4 pracownie do zajęć praktycznych po ok. 10 osób, pomieszczenia magazynowe, garaże),
 - g) hala sportowa (sala sportowa z widownią i zapleczem socjalnym, do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego dla użytkowników RCEZ),
 - h) pracownia murarska (dla dwóch grup po ok. 10 osób w ramach zajęć praktycznej nauki zawodu),
 - i) garaże,
 - j) budynek handlowo – usługowy (obecnie wyłączony z użytkowania),
 - k) wiata (2 szt.),
 - l) boisko asfaltowe i trawiaste.

Usytuowanie budynków i terenu przyległego przedstawiono w **załączniku nr 5** instrukcji.

4 WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA OBIEKTÓW I SPOSOBU UŻYTKOWANIA

4.1 Powierzchnia, wysokość, liczba kondygnacji.

Lp.	Obiekt	Powierzchnia [m ²]	Kubatura [m ³]	Wysokość [m]	Liczba kond.	Grupa wysokości (N – niski)
1	budynek główny z salą gimnastyczną	2 048,61	9390	7,87	2	N
2	budynek warsztatów	1 255,5	7016	5,60	1	N
3	budynek magazynowo – dydaktyczny	585,03	2426	5,20	1	N
4	hala sportowa	812	4060	8,14	1 + antresola	N
5	budynek pracowni murarskiej	100,5	573	5,0	1	N

4.2 Usytuowanie budynków od obiektów sąsiadujących.

1. Usytuowanie budynków w terenie przedstawione zostało w **załączniku nr 5**.

4.3 Materiały niebezpieczno pożarowo.

1. Materiały niebezpieczne pożarowo to m.in. palne gazy i ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 55 °C (określone w § 2 rozporządzenia [1]). W obiektach zasadniczo nie występują tego typu substancje. Niewielkie ilości tego typu substancji stosowane na potrzeby zajęć praktycznych mogą znajdować się w budynku warsztatów oraz budynku magazynowo – dydaktycznym.
2. Zasadniczo przy używaniu lub przechowywaniu materiałów niebezpiecznych pożarowo należy:
 - a) wykonywać czynności związane ze składowaniem, przetwarzaniem, korzystaniem z tych materiałów zgodnie z warunkami ochrony przeciwpożarowej określonymi w kartach charakterystyk substancji niebezpiecznych, kartach producenta, w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
 - b) utrzymywać na stanowisku pracy ilość materiału niebezpiecznego pożarowo nie większą niż dobowe zapotrzebowanie lub dobową produkcję, jeśli przepisy szczegółowe nie stanowią inaczej,
 - c) przechowywać zapas materiałów niebezpiecznych pożarowo przekraczający wielkość określoną w punkcie b) w oddzielnym magazynie przystosowanym do takiego celu,
 - d) przechowywać w/w materiały w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania,
 - e) przechowywać ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 55 °C wyłącznie w pojemnikach, urządzeniach, instalacjach przystosowanych do tego celu, wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia i zabezpieczonych przed stłuczeniem.

3. Materiałów niebezpiecznych pożarowo nie należy przechowywać w piwnicach, na poddaszach, strychach, w obrębie dróg ewakuacyjnych oraz w innych pomieszczeniach ogólnodostępnych, jak również na tarasach, balkonach i loggiach.
4. Pomieszczenie, w którym przechowuje się materiały niebezpieczne pożarowo należy oznakować znakiem: uwaga materiały niebezpieczne pożarowo (lub o podobnej treści) oraz znakiem zakazującym używania ognia oraz wyposażyć w gaśnicę lub zapewnić możliwość skorzystania z takiego sprzętu będącego w pobliżu miejsca składowania tych materiałów.

4.4 Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego.

1. Budynki zakwalifikowane są do kategorii zagrożenia ludzi (ZL), dla której nie określa się w odniesieniu do nich parametru gęstości obciążenia ogniowego. Natomiast w stosunku do pomieszczeń magazynowych i technicznych zlokalizowanych w tych obiektach przewidywana gęstość obciążenia ogniowego wynosi do 500 MJ/m².

4.5 Kategoria budynku, przewidywana liczba osób.

Lp.	Obiekt	Kategoria pożarowa	Maks. Ilość osób
1	budynek główny z salą gimnastyczną	ZL III	do 360
2	budynek warsztatów	ZL III	do 130
3	budynek magazynowo – dydaktyczny	ZL III + PM	do 100
4	hala sportowa	ZL III	do 150
5	budynek pracowni murarskiej	ZL III	do 20

4.6 Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych.

1. Zgodnie z § 37 rozporządzenia [1] oceny zagrożenia wybuchem dokonuje się w obiektach i na terenach przyległych, gdzie są prowadzone procesy technologiczne z użyciem materiałów mogących wytworzyć mieszaniny wybuchowe lub w których materiały takie są magazynowane. Ocena obejmuje wskazanie pomieszczeń zagrożonych wybuchem, wyznaczenie w pomieszczeniach i przestrzeniach zewnętrznych odpowiednich stref zagrożenia wybuchem wraz z opracowaniem graficznej dokumentacji kwalifikacyjnej oraz wskazanie czynników mogących w nich zainicjować zapłon.
2. W budynkach nie przewiduje się stosowania ani przetwarzania materiałów mogących tworzyć mieszaniny wybuchowe – zatem nie występuje w nich zagrożenie wybuchem.

4.7 Podział obiektów na strefy pożarowe.

1. Strefę pożarową stanowi budynek lub jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków (§226.1 rozporządzenia [2]). Powierzchnia strefy pożarowej jest obliczana jako powierzchnia wewnętrzna budynku lub jego części, przy czym wlicza się do niej także powierzchnię antresoli.

2. Zespół budynków podzielony jest na następujące strefy pożarowe:
 - a) budynek główny szkoły z salą gimnastyczną + przylegający od północno – zachodniej strony budynek mieszkalny wielorodzinny,
 - b) budynek warsztatów + budynek magazynowo – dydaktyczny + budynek usługowo – handlowy + nie objęta opracowaniem bursa szkolna (stanowią jedną strefę pożarową z uwagi na odległości między tymi budynkami),
 - c) hala sportowa,
 - d) pracownia murarska.

4.8 Klasa odporności pożarowej budynku, klasa odporności ogniowej, stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych.

1. Klasa odporności pożarowej budynków:
 - a) budynek główny szkoły z salą gimnastyczną: C (wymagana min. D),
 - b) budynek warsztatów: C (wymagana min. D),
 - c) budynek magazynowo – dydaktyczny: C (wymagana min. D),
 - d) hala sportowa: D,
 - e) budynek pracowni murarskiej: C (wymagana min. D),

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku						
	Główna konstrukcja nośna	Konstrukcja dachu	Strop ¹⁾	Ściana zewnętrzna ^{1),2)}	Ściana wewnętrzna ¹⁾	Przekrycie dachu ³⁾	Obudowa poziomej drogi ewakuacyjnej
C	R60	R15	REI60	EI30	EI15	RE15	EI 15
D	R30	(-)	REI30	EI30	(-)	(-)	EI15

Oznaczenia w tabeli:

R - nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) - nie stawia się wymagań.

¹⁾ Jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 i 3 dla danej klasy odporności pożarowej budynku.

²⁾ Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa międzykondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem.

³⁾ Wymagania nie dotyczą naświetli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych (z zastrzeżeniem § 218), jeśli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20% jej powierzchni.

2. Elementy budynków wykonane są jako nie rozprzestrzeniające ognia (NRO).

4.9 Warunki ewakuacji.

1. Budynek główny szkoły z salą gimnastyczną:
 - a) z budynku istnieją 4 wyjścia ewakuacyjne na poziomie parteru: główne od południa, od północy, od strony wschodniej oraz bezpośrednio z sali gimnastycznej,
 - b) z sali gimnastycznej prowadzą 2 wyjścia: na korytarz i bezpośrednio na zewnątrz budynku,
 - c) z części administracyjnej (południowa strona) na parterze istnieje jeden kierunek ewakuacji do wyjścia głównego, z pozostałej części na parterze 2 kierunki ewakuacji,
 - d) na I piętrze istnieje jeden kierunek ewakuacji ze skrzydeł północnych i południowych oraz dwa kierunki ewakuacji z korytarza głównego,
 - e) maksymalna długość dojścia ewakuacyjnego przy jednym kierunku ewakuacji mierzona z biblioteki na I piętrze wynosi ok. 51,3 m,

- f) korytarze na parterze i na I piętrze mają długość odpowiednio ok. 93,8 i 106,9 m *(powinny być podzielone na odcinki do 50 m za pomocą przegród dymoszczelnych)*,
- g) wysokość drogi ewakuacyjnej wynosi min. 2,77 m (parter) i 3,15 m (I piętro) wobec wymaganej min. 2,2 m,
- h) wysokość korytarza na spoczniku północnej klatki schodowej wynosi 2 m na odcinku ok. 3 m, a wysokość pomieszczenia wiatrołapu w obrębie tej klatki wynosi 2,0 m,
- i) szerokość korytarza głównego na parterze wynosi 3,17 m, na I piętrze 3,0 m (wobec wymaganych min. 0,6 m na 100 osób, min. 1,4 m),
- j) szerokość korytarza skrzydła południowego na parterze i I piętrze wynosi 1,6 m (wobec wymaganej min. 1,4 m),
- k) szerokość korytarza skrzydła północnego na parterze wynosi min. 1,38 m na odcinku 7,86 m, na pozostałym 2,02 m, na I piętrze 2,03 m. (wobec wymaganej min. 1,4 m),
- l) w budynku istnieją dwie nieobudowane klatki schodowe łączące parter i I piętro o następujących parametrach:
 - klatka północna: szerokość biegu dolnego 1,39 m, biegu górnego 1,35 m (wobec wymaganej 1,2 m), szerokość spocznika 1,63 m (wobec wymaganej 1,5 m);
 - klatka południowa: szerokość biegu dolnego 1,2 m, biegu górnego 1,2 m (wobec wymaganej 1,2 m), szerokość spocznika 1,86 m (wobec wymaganej 1,5 m);

2. Budynek warsztatów:

- a) z budynku istnieją 2 wyjścia ewakuacyjne (o szerokościach od strony północnej: 1,4 m, w tym nieblokowane skrzydło 0,95 m i południowej: 1,33 m, w tym nieblokowane skrzydło 0,97 m); wobec wymaganej min. 1,2 m, w tym nieblokowane skrzydło min. 0,9 m),
- b) z trzech pracowni posiadają dodatkowo wyjścia bezpośrednio z pomieszczeń na zewnątrz budynku (od strony wschodniej),
- c) z korytarza w części północnej istnieje jeden kierunek ewakuacji do wyjścia głównego o długości nie przekraczającej 18,2 m, z pozostałej części istnieją 2 kierunki ewakuacji,
- d) szerokość korytarza głównego wynosi 3,05 m, bocznego (północnego) 1,55 m (wobec wymaganej min. 1,4 m).

3. Budynek magazynowo – dydaktyczny:

- a) z każdej z 4 pracowni istnieje wyjście ewakuacyjne bezpośrednio na zewnątrz budynku,
- b) z części, w której odbywają się zajęcia w salach lekcyjnych istnieje jedno wyjście na zewnątrz z korytarza (drzwi jednoskrzydłowe 0,9 m),
- c) szerokość korytarza wynosi 2,35 m (wobec wymaganej min. 1,4 m).

4. Hala sportowa:

- a) w budynku istnieją 3 wyjścia ewakuacyjne na zewnątrz, w tym 2 o szerokości 0,9 m bezpośrednio z boiska, a jedno z zaplecza (drzwi dwuskrzydłowe 2x0,9 m),
- b) szerokość poziomych przejść na antresoli wynosi min. 1,35 m,
- c) szerokość korytarza na parterze wynosi min. 1,40 m.

5. Budynek pracowni murarskiej:

- a) w budynku istnieją 2 sale ćwiczeń oraz dwa pomieszczenia pomocnicze,
- b) istnieje jedno wyjście ewakuacyjne bezpośrednio na zewnątrz budynku.

4.10 Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych.

1. W budynkach znajdują się następujące instalacje:
 - a) elektryczna,
 - b) instalacja wodno – kanalizacyjna,
 - c) wentylacja mechaniczna i grawitacyjna,
 - d) centralnego ogrzewania (z sieci miejskiej),
 - e) odgromowa,
 - f) instalacja telefoniczna, komputerowa,
 - g) urządzenia i instalacje przeciwpożarowe: gaśnice i hydranty wewnętrzne (hala sportowa)
2. Izolacje cieplne i akustyczne w instalacjach: wodociągowej, kanalizacyjnej, ogrzewczej, wentylacyjnej są wykonane jako NRO (nie rozprzestrzeniające ognia).

4.11 Wystrój wnętrz.

1. Wykładziny podłogowe i ścienne na drogach ewakuacyjnych powinny być co najmniej trudno zapalne.
2. Sufity podwieszane powinny być wykonane z materiałów niepalnych lub niezapalnych, nie kapiących i nie odpadających pod wpływem ognia.
3. Do wystroju wnętrz nie należy stosować materiałów silnie dymiących i o bardzo toksycznych produktach rozkładu termicznego.
4. W hali sportowej, sali gimnastycznej (pomieszczeniach przeznaczonych dla powyżej 50 osób) zabronione jest stosowanie łatwo zapalnych przegród, stałych elementów wyposażenia i wystroju wnętrz oraz wykładzin podłogowych.
5. W pomieszczeniach magazynowych zabronione jest stosowanie wykładzin podłogowych łatwo zapalnych.

4.12 Wyposażenie obiektów w urządzenia przeciwpożarowe, gaśnice i instalacje techniczne.

1. Główny/ppoż. wyłącznik prądu:

- a) dla wszystkich obiektów znajduje się przy wejściu głównym do budynku warsztatów,
- b) dla budynku głównego szkoły z salą gimnastyczną w wiatrołapie wejścia głównego,
- c) dla budynku warsztatów na zewnątrz przy wejściu głównym,
- d) dla hali sportowej na zewnątrz przy wejściu głównym,
- e) dla budynku magazynowo – dydaktycznego: brak,
- f) dla budynku pracowni murarskiej: brak (nie jest wymagany).

2. **Główny zawór wody:** dla wszystkich budynków znajduje się w podziemnej studzience zlokalizowanej na terenie RCEZ w pobliżu wejścia na teren szkoły od strony ul. 1-go Maja.

3. Gaśnice i hydranty wewnętrzne.

1. Budynki zostały wyposażone w gaśnice proszkowe, śniegowe do gaszenia pożarów grup A, B, C, w ilości zapewniającej spełnienie warunku minimum 2 kg środka gaśniczego na każde 100 m² powierzchni budynku (strefy pożarowej). Przy rozmieszczeniu gaśnic spełnione zostały następujące warunki:
 - a) odległość z każdego miejsca w obiekcie do gaśnicy nie przekracza 30 m,
 - b) do gaśnic zapewniono dostęp co najmniej 1 m.

2. Rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego: **załączniki nr 6-11**.
3. Hydranty wewnętrzne: w hali sportowej istnieje instalacja hydrantowa z hydrantami Ø25 z węzłem płasko składanym (3 szt.).

4.13 Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru.

1. W pobliżu RCEZ zlokalizowane są 3 hydranty zewnętrzne DN 80: od południowo – wschodniej granicy działki (nadziemny – 1 szt.) i przy ul. Cichej (podziemne – 2 szt.).
2. Usytuowanie hydrantów zewnętrznych: **załącznik nr 5**.

4.14 Drogi pożarowe.

1. Możliwość dojazdu pożarowego do obiektu od strony ul. 1-go Maja drogami wewnętrznymi o szerokości min. 3,3 m (**załącznik nr 5**).

5 PROFILAKTYKA PRZECIWOŻAROWA

Do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników i osób przebywających na terenie RCEZ w Lubartowie należy zapobieganie możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.

W związku z powyższym w budynkach oraz na terenie przyległym zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji:

- a) używanie otwartego ognia, palenie ognisk, grilla i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon występujących materiałów:
 - w miejscach do tego nieprzeznaczonych,
 - w miejscach występowania materiałów palnych, w tym niebezpiecznych pożarowo,
- b) palenie tytoniu poza wyznaczonymi miejscami,
- c) użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem;
- d) rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu;
- e) rozpalanie ognisk lub wysypywanie gorącego popiołu i żużla, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów oraz w mniejszej odległości od tych obiektów niż 10 m;
- f) użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym,
- g) przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100°C),
 - linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV,
- h) stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych,
- i) instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
- j) **składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości;**
- k) **zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie;**
- l) lokalizowanie elementów wystroju wewnątrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych;
- m) **uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:**
 - gaśnic,
 - źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - wyjść ewakuacyjnych,
 - wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.

6 OKREŚLENIE WYPOSAŻENIA W WYMAGANE URZĄDZENIA PRZECIWOŻAROWE I GAŚNICE, OZNAKOWANIE BUDYNKÓW ZNAKAMI EWAKUACYJNYMI I OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

6.1 Gaśnice.

1. Określenie rodzaju i minimalnej ilości gaśnic:

Lp.	strefa pożarowa	powierzchnia ok. [m ²]	normatyw środka gaśniczego [kg/ 100 m ²]
1	budynek główny z salą gimnastyczną	2 048,61	2
2	budynek warsztatowy	1 255,5	
3	budynek magazynowo – dydaktyczny	585,03	
4	hala sportowa	812	
5	budynek pracowni murarskiej	100,5	

2. Gaśnice są sprzętem przeznaczonym do gaszenia pożarów w zarodku, tzn. w ich pierwszej fazie rozwoju.

3. Rodzaj środka gaśniczego (w tym sprzętu) należy dobierać głównie w zależności od występujących w budynku materiałów palnych i sposobów ich gaszenia. Należy stosować głównie gaśnice proszkowe do gaszenia pożarów grup ABC, ewentualnie dodatkowo gaśnice śniegowe BC lub płynowe AB.

4. Gaśnice w obiekcie powinny być rozmieszczone:

a) w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:

- przy wejściach do budynku,
- na korytarzach, przejściach,
- przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz,
- w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (grzejniki);

b) przy rozmieszczaniu gaśnic, doborze ilości gaśnic powinny być spełnione następujące warunki:

- odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m;
- do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.

5. Miejsce usytuowania gaśnic należy w sposób widoczny oznakować znakiem „gaśnica” o minimalnych wymiarach 150x150 mm.

6.2 Hydranty zewnętrzne.

1. Dla budynku głównego szkoły z salą gimnastyczną i warsztatów wymagane jest przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru (hydranty zewnętrzne) w ilości minimum 20 dm³/s lub 200 m³ zapasu wody w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym. Hydranty powinny być zlokalizowane: pierwszy w odległości 5-75 m od budynku, kolejne do 150 m.

2. Dla pozostałych budynków wymaganej jest minimum 10 dm³/s

3. Hydrant należy oznakować znakiem płaskim lub przestrzennym „hydrant zewnętrzny” usytuowanym na stojaku.

6.3 Hydranty wewnętrzne.

1. W budynku głównym szkoły z salą gimnastyczną oraz w budynku warsztatów (strefach pożarowych ZL III o powierzchni powyżej 1000 m² w budynkach niskich) należy stosować hydranty wewnętrzne Ø 25.
2. Minimalna wydajność poboru wody mierzona na wylocie prądownicy dla hydrantu 25 – 1,0 dm³/s.
3. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa powinna zapewnić możliwość jednoczesnego poboru wody na jednej kondygnacji budynku lub w jednej strefie pożarowej z dwóch sąsiednich hydrantów wewnętrznych.
4. Rozmieszczenie hydrantów powinno zapewnić ochronę całego budynku. Szafki hydrantowe z zaworami powinny być wyposażone w wąż i prądownicę. Wąż znajdujący się w szafce hydrantowej powinien być podłączony do zaworu hydrantowego i do prądownicy.
5. Hydranty wewnętrzne należy stosować do gaszenia pożarów grupy A.
6. Niewskazane jest używanie hydrantów wewnętrznych do gaszenia pożarów w obrębie elektroniki użytkowej, instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem oraz substancji, które z wodą tworzą gazy palne np. karbid, który w reakcji z wodą wydziela się acetylen – palny gaz.
7. Miejsce usytuowania hydrantów należy w sposób widoczny oznakować znakiem „hydrant wewnętrzny” o wymiarach min. 150x150 mm.

6.4 Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

1. Zgodnie z rozporządzeniem [2] § 183.2-4 przeciwpożarowy wyłącznik prądu powinien być umieszczony w pobliżu głównych wejść do budynków lub złączy i odpowiednio oznakowany (dotyczy to stref pożarowych o kubaturze brutto > 1000 m³ lub zawierających strefę zagrożenia wybuchem).
2. Mając na uwadze powyższe dla budynku głównego szkoły z salą gimnastyczną, budynku warsztatów, budynku magazynowo – dydaktycznego oraz dla hali sportowej wymagane są takie wyłączniki.
3. Lokalizację ppoż. wyłącznika prądu należy oznakować znakiem: „przeciwpożarowy wyłącznik prądu” o wymiarach min 150x200 mm.

6.5 Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne.

1. System oświetlenia awaryjnego – ewakuacyjnego zgodnie z rozporządzeniem [2] powinien być stosowany w budynkach m.in. na drogach ewakuacyjnych oświetlonych wyłącznie światłem sztucznym.
2. Oprawy awaryjne powinny być wyposażone w akumulatory umożliwiające podtrzymanie zasilania przez co najmniej 1 godzinę, w przypadku zaniku zasilania podstawowego.

6.6 Znaki bezpieczeństwa i ewakuacyjne.

1. W budynkach, na terenie przyległym należy oznakować miejsca usytuowania:
 - a) gaśnic,
 - b) hydrantów zewnętrznych,
 - c) drzwi przeciwpożarowych,
 - d) wyłączników prądu,
 - e) zaworów wody,
 - f) dróg ewakuacyjnych,
 - g) miejsca zbiórki.
 - h) w korytarzach, miejscach ogólnie dostępnych w zgodzie z rozporządzeniem [1] należy umieścić na ścianie instrukcję postępowania na wypadek pożaru i wykaz telefonów alarmowych,
 - i) przykładowe znaki bezpieczeństwa:

	- Gaśnica.		- Ppoż. wyłącznik prądu
	- Drzwi przeciwpożarowe		- Hydrant zewnętrzny
	- Główny zawór wody		Instrukcja z telefonami alarmowymi
	- Miejsce zbiórki		Hydrant wewnętrzny

- j) drogi ewakuacyjne w budynkach należy oznakować znakami ewakuacyjnymi zgodnie z [5],
- k) znaki należy umieszczać na wysokości 1,5 – 2,0 m na kierunkach prostopadłych do kierunku ewakuacji, nad drogą ewakuacyjną na wysokości powyżej 2 m,
- l) w przypadku oświetlenia ewakuacyjnego odpowiednie znaki można umieszczać na oprawach oświetleniowych,
- m) znaczenie stosowanych na drogach ewakuacyjnych oznaczeń znakami bezpieczeństwa przedstawiono w tabeli poniżej:

	<p>Znak WYJŚCIE EWAKUACYJNE stosowany jest do oznakowywania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wyjść ewakuacyjnych z pomieszczeń, w których są wymagane co najmniej dwa takie wyjścia; b) wyjść prowadzących z budynku, innego obiektu budowlanego na zewnątrz;
	<p>Znak DRZWI EWAKUACYJNE stosowany jest do oznakowywania drzwi przegradzających ustaloną drogę ewakuacyjną w obiekcie. Znakowi może towarzyszyć znak kierunku do wyjścia drogi ewakuacyjnej (w lewo, w prawo, w dół, w górę itp.) W przypadku braku znaku kierunkowego droga ewakuacyjna za drzwiami biegnie na wprost.</p>
	<p>Znak KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ stosowany jest do oznakowywania miejsc, w których kierunek ewakuacji może budzić wątpliwości, a mianowicie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) gdy nie jest widoczny znak WYJŚCIE EWAKUACYJNE lub znak DRZWI EWAKUACYJNE; b) gdy widoczny jest więcej niż jeden znak WYJŚCIE EWAKUACYJNE, a ludzie powinni przemieszczać się tylko w kierunku jednego z tych znaków.
	<p>Znak KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ SCHODAMI W GÓRĘ/ W DÓŁ stosowany jest wówczas, gdy droga ewakuacyjna przebiega w lewo/prawo i w dół.</p>
	<p>Znak KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ stosowany jest określania kierunku, w którym należy się udać za drzwiami ewakuacyjnymi, prowadzącymi na ustaloną drogę ewakuacyjną.</p>
	<p>Klucz do wyjścia ewakuacyjnego</p>
	<p>Miejsce zbiórki do ewakuacji</p>

7 PRZEGLĄDY TECHNICZNE URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH I GAŚNIC

Zgodnie z rozporządzeniem [1] przeglądy i konserwację gaśnic, urządzeń przeciwpożarowych należy przeprowadzać zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach, dokumentacjach techniczno – ruchowych oraz instrukcjach obsługi opracowanych przez producentów przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje w tym zakresie.

1. Gaśnice.
 - a) przeglądy okresowe gaśnic, należy przeprowadzać co najmniej raz w roku i zgodnie z DTR producentów sprzętu (co 6 lub 12 miesięcy);
 - b) po przeprowadzonej kontroli na gaśnicy powinna znaleźć się informacja (kontrolka) zawierająca przede wszystkim datę przeglądu, personalia i nr uprawnień konserwatora sprzętu, data następnego przeglądu.
2. Przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru (hydranty zewnętrzne DN 80 – konserwacja przez właściciela instalacji):
 - a) przynajmniej raz w roku:
 - okresowa kontrola w zakresie stanu technicznego hydrantu, kompletności, stopnia korozji, obecności uszczelki itp.,
 - uruchomienie hydrantu, sprawdzenie zaworu, przepłukanie instalacji,
 - pomiary ciśnienia i wydajności wody.
 2. Wewnętrzna sieć hydrantowa:
 - a) przynajmniej raz w roku:
 - kontrola szafek hydrantowych w zakresie wyposażenia w wąż i prądownicę oraz stan techniczny zaworu hydrantowego (obecność pokrętła zaworu umożliwiającego otwarcie zaworu i stanu gumowej uszczelki),
 - pomiary ciśnienia i wydajności wody,
 - b) co najmniej raz na 5 lat:
 - próba ciśnieniowa węży hydrantowych na maksymalne ciśnienie robocze wg instrukcji producenta.
3. Sprawdzenie instalacji technicznych:
 - a) usuwanie zanieczyszczeń z przewodów wentylacyjnych - co najmniej raz w roku, jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych,
 - b) przeciwpożarowy wyłącznik prądu: sprawdzenie skuteczności zadziałania co najmniej raz na rok,
 - c) instalacja oświetlenia awaryjnego – ewakuacyjnego – pomiary natężenia oświetlenia i czasu działania oświetlenia co najmniej raz w roku,
 - d) instalacja elektryczna w zakresie sprawdzenia stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów - co najmniej raz na 5 lat,
 - e) instalacja odgromowa: badanie okresowe instalacji odgromowej należy przeprowadzać co najmniej raz na 5 lat lub każdorazowo w przypadku uszkodzenia lub przebudowy instalacji.

8 POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTAWANIA POŻARU I DROGI JEGO ROZPRZESTRZENIANIA

1. Statystyki pożarowe wskazują, że najczęstszą przyczyną śmierci podczas pożaru nie są płomienie powodujące poparzenia a zatrucie gazami pożarowymi.
2. Zjawisko spalania materiałów palnych (pożaru) charakteryzuje:
 - a) duża ilość dymu (utrudnione oddychanie i widoczność),
 - b) wzrost temperatury w pomieszczeniu (możliwość poparzenia układu oddechowego, ciała ludzi znajdujących się w strefie oddziaływania termicznego).
2. Najbardziej zagrożone są pomieszczenia, w którym znajdują się duże ilości materiałów palnych, w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca pożaru lub na wyższej kondygnacji.
3. Szybkość rozprzestrzeniania się pożaru ograniczyć można do czasu przybycia jednostki ratowniczej poprzez:
 - a) usunięcie materiałów palnych z drogi rozprzestrzeniania się pożaru,
 - b) prowadzenie działań gaśniczych z użyciem podręcznego sprzętu gaśniczego,
 - c) ograniczenie dopływu tlenu do miejsca pożaru (zamknięcie okien i drzwi w pomieszczeniu objętym pożarem).
4. Drogi rozprzestrzeniania się pożaru:
 - a) palne elementy konstrukcji budynku oraz wyposażenia wewnątrz (szczególnie znajdujące się na drogach ewakuacyjnych),
 - b) kanały wentylacyjne, przewody spalinowe,
 - c) instalacje elektroenergetyczna.

Główne przyczyny powstawania pożarów:

- 1) Prace remontowo - konserwacyjne prowadzone przez człowieka:
 - a) niezachowanie ostrożności przy obchodzeniu się z otwartym ogniem,
 - b) spawanie bez zabezpieczenia materiałów palnych przed otwartym płomieniem lub iskrami,
 - c) używanie otwartego ognia przy pracach remontowo – budowlanych polegających na rozgrzewaniu materiałów i substancji palnych (papa, PCV), malowaniu, klejeniu itp.
- 2) Wady urządzeń elektrycznych i instalacji technicznych:
 - a) przeciążenia i zwarcia elektryczne,
 - b) stosowanie prowizorycznych instalacji,
 - c) eksploatacja uszkodzonych urządzeń,
 - d) ustawianie elementów grzejnych na podłożu palnym oraz pozostawianie ich bez nadzoru,
 - e) brak bieżącej i okresowej konserwacji urządzeń.
- 3) Nieostrożność osób dorosłych i dzieci przy posługiwaniu się ogniem otwartym np. płomieniem, zapalkami, papierosami itp.
 - a) palenie tytoniu w miejscach do tego nie przeznaczonych,
 - b) porzucanie niedopałków papierosów i zapalek w otoczeniu materiałów palnych,
 - c) wysypywanie niedogaszzonego popiołu (piec, grill, ognisko) do koszy na śmieci, w pobliżu materiałów palnych, budynków.
- 4) Przechowywanie w korytarzach, pomieszczeniach, na stanowiskach pracy zbędnych materiałów palnych powoduje zwiększenie możliwości ich zapalenia się od jakiegokolwiek źródła ciepła jak np. papieros czy zwarcie instalacji elektrycznej w ich pobliżu.
- 5) Podpalenie, zaprószenie ognia.

9 ZASADY UŻYCIA GAŚNIC I URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH

9.1 Warunki procesu spalania, grupy pożarów.

- 1) Czynniki warunkujące powstanie i podtrzymywanie procesu spalania to przede wszystkim: materiał palny, powietrze, źródło ciepła lub zapłonu. Gaszenie pożaru zasadniczo polega na ograniczaniu lub eliminacji co najmniej jednego z powyższych czynników poprzez:
 - a) usunięcie materiału palnego,
 - b) obniżanie temperatury spalania (np. chłodzenie),
 - c) odcięcie dopływu utleniacza (powietrza) do strefy spalania.
- 2) Do gaszenia pożarów w zarodku (w początkowej fazie rozwoju) przewiduje się stosowanie hydrantów wewnętrznych, gaśnic proszkowych, śniegowych.
- 3) Z uwagi na występowanie różnorodnych materiałów palnych istnieje pięć tzw. grup pożarów, do których stosowane są odpowiednie (skuteczne) środki gaśnicze:

A - pożary ciał stałych pochodzenia organicznego, przy spalaniu których obok innych zjawisk powstaje zjawisko żarzenia, np.: drewno, węgiel, papier, tworzywa, tkaniny, słoma

B - pożary cieczy palnych i substancji stałych topiących się, wskutek ciepła wytwarzającego się przy pożarze np. benzyna, alkohol, aceton, oleje, lakiery, parafina, smoła

C - pożary gazów np.: metan, acetylen, propan, wodór, gaz miejski

D - pożary metali np.: magnez, sód, uran, aluminium

F - pożary tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych

- 4) **Uwaga:** Do gaszenia pożarów materiałów w obrębie urządzeń elektrycznych pod napięciem, mogą być stosowane gaśnice, które posiadają informację o możliwości i warunkach bezpieczeństwa podczas gaszenia urządzeń pod napięciem podaje się na gaśnicy w formie tekstu.

Przykładowa informacja: ***Ostrożnie przy gaszeniu urządzeń elektrycznych.
Tylko do 1000V. Zachować odstęp min. 1 m.***

9.2 Gaśnice proszkowe.

Gaśnice proszkowe ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem. Wewnątrz zbiornika znajduje się proszek gaśniczy, który pod wpływem gazu roboczego pod ciśnieniem wyładowywany jest do atmosfery.

W przypadku potrzeby użycia gaśnicy należy:

- zdjąć z wieszaka i podbiec z nią do ognia,
- przed uruchomieniem wyciągnąć zawleczkę i nacisnąć dźwignię uwalniającą proszek,
- strumień proszku skierować w ogień.

Uwaga: gaśnice proszkowe mają konstrukcję podobną do budowy syfonu. Z tego powodu nie należy odwracać ich dnem do góry w czasie gaszenia.

9.3 Urządzenie gaśnicze GSe 2x (tzw. gaśnica komputerowa)

Urządzenie gaśnicze GSE-2x-BC przeznaczone jest do gaszenia urządzeń elektronicznych i elektrycznych będących pod napięciem do 1000 V (np. jednostki komputerowe, sprzęt RTV, serwerownie, małe rozdzielnie i szafy sterownicze). Urządzenie stanowi dodatkowe wyposażenie zabezpieczające sprzęt elektroniczny. Specjalna konstrukcja dyszy wylotowej umożliwia utrzymanie dwutlenku węgla w stanie gazowym podczas całego okresu rozładowania urządzenia, co skutecznie zapobiega powstaniu zjawiska tzw. szoku termicznego, który występuje przy rozładowaniu klasycznej gaśnicy śniegowej powodując uszkodzenie układów elektronicznych. Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grup B i C.

9.4 Koc gaśniczy.

Koc gaśniczy przechowuje się w specjalnym futerale. W środku znajduje się materiał tzw. „płachta” z włókna szklanego – materiału niepalnego. Koc służy do tłumienia pożaru poprzez odcięcie dostępu powietrza do strefy spalania. Nadaje się do gaszenia niedużych powierzchniowo pożarów grup A,B,C do których istnieje możliwość dostępu. W praktyce, w przypadku niewielkiego pożaru koc gaśniczy może być zastąpiony kawałkiem materiału, fartuchem, kurtką, kawałkiem kartonu itp.

W razie pożaru należy:

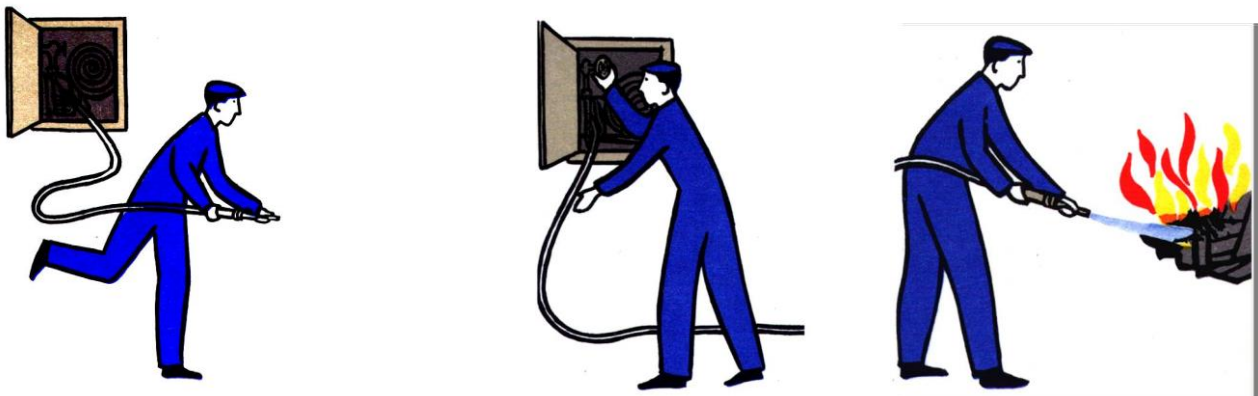
- ująć koc za uchwyt i wyciągnąć z futerału, zrywając plombę,
- podbiec z kocem do ognia, od strony wiatru,
- rozwinąć koc przez strzępięcie,
- narzucić koc na palący się przedmiot, odcinając w ten sposób dostęp powietrza,
- pozostawić koc, aż do całkowitego wygaśnięcia ognia,
- w przypadku gaszenia ludzi należy ratowaną osobę należy sprowadzić do pozycji poziomej i otulić kocem.

9.5 Hydranty wewnętrzne.

Hydrant składa się z szafki hydrantowej wyposażonej w zawór hydrantowy, odcinek węża i prądownicę. Hydranty mogą być użyte do gaszenia pożaru w zarodku wszędzie tam, gdzie jako środek gaśniczy można stosować wodę (grupa A).

Uwaga: Gaszenie wodą pożarów w obrębie urządzeń elektrycznych pod napięciem jest **zabronione**.

**Otwórz szafkę hydrantową
pożar; rozwiń wąż;**

Odkręć zawór hydrantowy;

Skieruj strumień wody na

Obsługę hydrantu powinny stanowić dwie osoby.

10 SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU

10.1 Zasady alarmowania.

- Każdy pracownik w przypadku pożaru jest zobowiązany do niezwłocznego zaalarmowania dostępnymi środkami osoby znajdujące się w zagrożonej strefie oraz powiadomienia:
 - Dyrektora RCEZ,
 - Kierownika Gospodarczego (w zastępstwie Kierownika Warsztatów),
 - Państwowej Straży Pożarnej.
- Alarmowanie straży pożarnej należy przeprowadzić z najbliższego telefonu stacjonarnego z wyjściem na zewnątrz lub telefonu komórkowego dzwoniąc pod nr tel. **998** lub **112**.
- Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy podać:
 - gdzie się pali - dokładny adres, nazwę budynku, drogę dojazdu,
 - co się pali, na której kondygnacji powstał pożar,
 - czy istnieje zagrożenie życia ludzi, czy w rejonie objętym pożarem lub w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały palne,
 - numer telefonu, z którego się dzwoni, swoje imię i nazwisko.
- Numery alarmowe wybranych służb ratowniczych:

Rodzaj służby	nr telefonu	
Policja	997	112
Straż pożarna	998	
Pogotowie Ratunkowe	999	
Pogotowie Gazowe	992	
Pogotowie wod – kan.	994	
Pogotowie PEC	993	
Straż Miejska	986	
Pogotowie Energetyczne	991	

10.2 Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia.

- Oceń sytuację, w miarę możliwości sprawdź co i gdzie się pali.
- Pomóż osobom bezpośrednio zagrożonym.
- Powiadom osoby znajdujące się w strefie zagrożenia.
- W miarę możliwości wyłącz urządzenia pod napięciem znajdujące się w pobliżu źródła zagrożenia.
- Nie otwieraj bez potrzeby drzwi, okien do pomieszczeń w których powstał pożar.
- W zależności od możliwości i sytuacji przystąp do likwidacji lub ograniczenia pożaru:
 - usunąć z zasięgu ognia materiały palne,
 - użyć gaśnicy.
- Nie podejmować próby gaszenia pożaru:
 - jeśli ogień może zablokować drogę ucieczki,
 - jeżeli ogień rozprzestrzenia się za szybko,
 - jeśli ogień jest za duży,
 - jeśli nie umiesz posługiwać się gaśnicą.

8. Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją sprawuje obecna na miejscu osoba, z racji pełnionych obowiązków służbowych odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia:
- a) **Dyrektor RCEZ,**
 - b) **Kierownik Gospodarczy** (w zastępstwie Dyrektor),
 - c) **Kierownik Warsztatów** (w zastępstwie w/w).
9. W sytuacji, gdy zostanie podjęta decyzja o ewakuacji osób i mienia z obiektu przed przybyciem straży pożarnej kierujący akcją ratowniczo – gaśniczą powinien w miarę możliwości podjąć następujące działania:
- a) wyznaczyć użytkowników budynku (pracowników) do ewentualnej próby ugaszenia pożaru,
 - b) w przypadku konieczności ewakuacji z budynku wyznaczyć pracowników, którzy zorganizują ewakuację osób i mienia z budynku w bezpieczne miejsce (tzw. wyznaczone miejsce zbiórki), wskażą drogi i kierunki ewakuacji, wyjścia ewakuacyjne, pomogą innym osobom opuścić budynek, sprawdzą wszystkie pomieszczenia w budynku oraz zabezpieczą mienie i przeprowadzą jego ewakuację o ile sytuacja na to pozwoli,
 - c) w zależności od potrzeb wydać polecenia zaalarmowania innych niż straż pożarna służb ratowniczych,
 - d) wskazać pracownika, którego zadaniem będzie udzielenie informacji przybyłym jednostkom straży pożarnej w zakresie:
 - a) rodzaju zdarzenia,
 - b) miejsca wystąpienia zdarzenia (np. w jakiej części budynku),
 - c) występujących dodatkowych zagrożeń,
 - d) podjętych dotychczasowych działań (np. próby gaszenia, przeszukiwania obiektu, zakresu ewakuacji itp.),
 - e) ewentualnych zaginionych w danym momencie osób.
 - e) współdziałać z dowódcą jednostek straży pożarnej lub innych służb ratowniczych przez cały czas prowadzenia działań ratowniczo - gaśniczych,
 - f) zabezpieczyć teren zdarzenia po zakończeniu akcji przed nawrotem pożaru lub nieszczęśliwym wypadkiem.
10. Pracownikom nie wolno oddalać się od budynku bez zezwolenia osoby kierującej akcją, jeśli pozostawanie na miejscu nie zagraża ich zdrowiu i życiu.
11. Osoby nieuczestniczące w gaszeniu oraz ewakuacji mienia powinny udać się w bezpieczne miejsce (ustalone miejsca zbiórki – patrz **załącznik nr 5**)

10.3 Sygnał do ewakuacji osób z budynku

- a) sygnał dzwonekowy ciągły ok. 20 sekund,
- b) ustny alarm: uwaga, pożar, ewakuacja na zewnątrz do punktu zbiórki itp.

10.4 Punkt zbiórki dla ewakuowanych osób

- a) boisko trawiaste na terenie RCEZ;
(w przypadku niesprzyjających warunków atmosferycznych należy rozważyć ewakuację do sąsiedniego, bezpiecznego budynku).

11 SPOSOBY ORGANIZACJI I WARUNKI EWAKUACJI OSÓB I MIENIA ORAZ PRAKTYCZNEGO SPRAWDZANIA EWAKUACJI

11.1 Warunki i organizacja ewakuacji ludzi.

1. Zasadniczo ewakuacja powinna być przeprowadzona do czasu przybycia służb ratowniczych (np. straży pożarnej).
2. W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji, decyzję o jej podjęciu wydaje:
 - a) **Dyrektor RCEZ** (lub osoba zastępująca Dyrektora),
 - b) **Kierownik Gospodarczy** (w zastępstwie Kierownik Warsztatów),
 - c) **straż pożarna** (po przybyciu na miejsce, w razie takiej konieczności).
3. W zależności od miejsca wystąpienia zagrożenia podczas ewakuacji należy kierować się do wyjścia ewakuacyjnego prowadzącego na zewnątrz budynku i dalej do miejsca zbiórki.
4. Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy (zasady ogólne):
 - a) niezwłocznie powiadomić pracowników o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji,
 - b) kierujący akcją ewakuacyjną powinien wyznaczyć osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji osób lub grup z poszczególnych kondygnacji, a także w drugiej kolejności ustalić ewentualną potrzebę ewakuacji wartościowej dokumentacji, sprzętu lub mienia,
 - c) w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, sąsiednich lub znajdujących się na drodze rozprzestrzeniania się ognia, wyższej kondygnacji, z których wyjście może zostać odcięte przez pożar lub dym,
 - d) pojedyncze osoby lub grupy ludzi należy kierować najkrótszą drogą do wyjścia prowadzącego bezpośrednio na zewnątrz budynku (główne kierunki ewakuacji wskazane zostały w **załącznikach nr 6 – 12**),
 - e) ewakuacja w trakcie zajęć lekcyjnych:
 - należy upewnić się o zaistniałej sytuacji (nauczyciel),
 - poinformować uczniów o konieczności opuszczenia miejsca zajęć,
 - określić miejsce docelowe,
 - zadbać o szybkie i sprawne opuszczenie pomieszczenia przez uczniów,
 - sprawdzić czy nikt nie pozostał w klasie (pod ławkami, za zasłonami, w szafkach),
 - opuścić wraz z uczniami klasę i udać się w wyznaczone lub bezpieczne miejsce,
 - po opuszczeniu klasy w miarę możliwości zamknąć drzwi i pozostawić klucz w drzwiach,
 - zabrać ze sobą dziennik lekcyjny,
 - w wyznaczonym miejscu sprawdzić stan osobowy grupy, (przekazać tą informację osobie kierującej działaniami).
 - f) ewakuacja w trakcie przerwy lekcyjnej (hałas; duża ilość osób nad którymi trudno zapanować; rozproszenie dzieci na danej kondygnacji, terenie szkoły, a nawet poza nią; utrudniona możliwość oddziaływania na daną grupę osób):
 - należy upewnić się o zaistniałej sytuacji,
 - stanowczym głosem poinformować uczniów o konieczności opuszczenia budynku (pracownik szkoły znajdujący się w danej chwili na korytarzu),
 - po ewakuacji sprawdzić, czy w klasach i innych pomieszczeniach nie pozostali uczniowie lub pracownicy,

- udać się z grupą w bezpieczne lub wyznaczone miejsce,
 - odtworzyć stan osobowy grupy, przekazać informacje osobie kierującej działaniami.
- g) po ogłoszeniu alarmu ewakuacyjnego pozostali pracownicy powinni pomagać w ewakuacji (powinni być w miejscach gdzie droga ewakuacyjna zmienia swój kierunek, na drodze z budynku do miejsca zbiórki, wskazywać drogę, otwierać drzwi, udzielać pomocy ewentualnym osobom poszkodowanym),
- h) zasadniczo w przypadku ewakuacji nie należy zabierać ze sobą plecaków, teczek itp. oraz wierzchnich okryć pozostawionych w szatni,
- i) ewakuacja powinna być przeprowadzona sprawnie, bez nadmiernego pośpiechu, w miarę możliwości bez informowania dzieci o powstałym zagrożeniu,
- j) w przypadku odciętej drogi ewakuacyjnej:
- należy oddalić się jak najdalej od źródła zagrożenia,
 - przejść doograniczonego pomieszczenia, zamknąć drzwi,
 - w przypadku przedostawania się dymu otworzyć okna, zachować spokój,
 - wzywać pomocy, pamiętać, że pomoc nie może być udzielana wszystkim jednocześnie,
 - aby zmniejszyć oddziaływanie dymu i gorącego powietrza na organizm należy poruszać się jak najbliżej podłogi wzdłuż ścian, elementów wyposażenia pomieszczeń.
- k) ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi; ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych przedmiotów, urządzeń, dokumentacji,
- l) ewakuowane przedmioty należy wynosić i ustawiać tak, aby nie ulegały one zniszczeniu a jednocześnie nie tarasowały przejść, dróg ewakuacyjnych i przejazdów; miejsce ich składowania powinno być zabezpieczone zarówno przed ogniem, zalaniem wodą jak i przed kradzieżą,
- m) po zakończeniu ewakuacji należy dokładnie sprawdzić, czy wszyscy użytkownicy opuścili budynek lub jego część objętą ewakuacją; przy niezgodności stanu osobowego ludzi ewakuowanych z ilością osób przebywających w obiekcie należy ten fakt natychmiast zgłosić przybyłym na miejsce służbom ratowniczym i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń,
- n) w przypadku przybycia jednostek straży pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej kierujący jej przebiegiem zobowiązany jest do przekazania informacji o podjętych dotychczasowych działaniach, przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się dowódcy przybyłej służby ratowniczej.

11.5 Praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.

1. Zgodnie z rozporządzeniem [1] w budynkach przeznaczonych dla ponad 50 osób będących ich stałymi użytkownikami należy je przeprowadzać co najmniej jeden raz na 2 lata z udziałem wszystkich osób przebywających w budynku w dniu przeprowadzenia alarmu. Mając na uwadze powyższe obligatoryjne przeprowadzanie takich ćwiczeń przez użytkownika obiektu jest wymagane.
2. Jeżeli w budynku corocznie zmienia się grupa powyżej 50 użytkowników praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji należy dokonać co najmniej raz w roku, w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników.
3. O zamiarze przeprowadzenia takich ćwiczeń należy powiadomić na piśmie Komendę Powiatową PSP w Lubartowie w terminie co najmniej 7 dni przed planowaną ewakuacją (załącznik nr 3).
4. Z przeprowadzonego alarmu ewakuacyjnego należy sporządzić notatkę z wnioskami stanowiącymi podstawę do działań korygujących (**załącznik nr 3**).
5. Celem takich ćwiczeń jest:
 - a) wypracowanie właściwego zachowania się pracowników i użytkowników w przypadku potrzeby ewakuacji z budynku,
 - b) doskonalenie procedur ewakuacji,
 - c) zminimalizowanie możliwości wystąpienia paniki,
 - d) wyeliminowanie usterek technicznych i organizacyjnych w zakresie bezpieczeństwa wynikłych w trakcie ćwiczeń.
6. Ewakuacja powinna być przeprowadzona zgodnie z zasadami przyjętymi w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego przez Dyrektora lub osobę przez niego wyznaczoną (np. Kierownika ds. Gospodarczych, Kierownika Warsztatów).
7. W rzeczywistości ewakuacja byłaby następstwem powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia. Dlatego przed rozpoczęciem ćwiczenia zaleca się aby osoba kierująca ewakuacją przećwiczyła powiadomienie np. straży pożarnej o pożarze. W tym celu z telefonu komórkowego lub telefonu stacjonarnego z wyjściem na zewnątrz należy wybrać nr 998 lub 112 i podać informacje:
 - a) o przeprowadzanych ćwiczeniach ewakuacyjnych,
 - b) dotyczące zakładanego rodzaju i miejsca wystąpienia zdarzenia będącego przyczyną ewakuacji (np. pożar w sali na I piętrze),
 - c) nazwę i adres budynku, drogę dojazdu,
 - d) inne, w zależności od potrzeb i zadawanych pytań przez dyżurnego.
8. Po rozpoczęciu ćwiczenia Dyrektor lub Kierownik powinien w razie potrzeby wyznaczyć (po minimum jednej osobie) do koordynacji działań na poszczególnych kondygnacjach oraz nadzorować przebieg ewakuacji z budynku.
9. Pracownicy powinni zabezpieczyć miejsca pracy (wyłączenie komputerów, innych urządzeń); nauczyciele poinformować uczniów o potrzebie opuszczenia miejsca zajęć i kierować się do wyznaczonego miejsca zbiórki zgodnie z przyjętymi zasadami postępowania.
10. Po zakończeniu ewakuacji osoby wyznaczone do koordynacji działań na poszczególnych kondygnacjach powinny sprawdzić czy wszyscy opuścili daną część budynku, przekazać informacje na ten temat osobie kierującej ewakuacją.
11. Punkt zbiórki – sprawdzenie stanu osobowego, podsumowanie i wnioski.

12 SPOSOBY ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI I TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI

Zaznajomienie się pracowników z przepisami przeciwpożarowymi

1. Szkoleniu przeciwpożarowemu podlegają wszyscy pracownicy.
2. Zaznajamianie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi powinno być realizowane w ramach szkolenia wstępnego z zakresu bhp (dla nowoprzyjętych pracowników).
3. Szkolenie okresowe z zakresu ochrony przeciwpożarowej powinno być ujęte w programach ramowych szkoleń okresowych z dziedziny bhp.

Zapoznanie z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego

1. Dyrektor RCEZ zobowiązany jest do zapoznania pracowników z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego.
2. Zapoznanie osób z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego zaleca się przeprowadzić w formie samokształcenia – poprzez udostępnienie i przeczytanie niniejszej instrukcji.
3. Pracownik powinien potwierdzić zapoznanie się z instrukcją w **załączniku nr 1**.

13 ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ DLA STAŁYCH UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU

1. Właściciel, użytkownik budynku (Dyrektor):

- a) jest odpowiedzialny za zapewnienie odpowiednich warunków ochrony przeciwpożarowej, w szczególności dotyczących:
- przestrzegania przeciwpożarowych wymagań techniczno - budowlanych, instalacyjnych i technologicznych w obiekcie, jak również dbania o ich właściwe utrzymanie,
 - wyposażenia budynków w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
 - zapewnienia konserwacji oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
 - zapewnienia bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji osobom przebywającym w budynku,
 - przygotowania obiektu do prowadzenia akcji ratowniczo – gaśniczej,
 - zapoznania użytkowników (pracowników) z przepisami przeciwpożarowymi oraz z treścią instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
 - ustalenia sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

2. Kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych:

- a) jako użytkownicy i osoby sprawujące nadzór nad poszczególnymi częściami budynku zobowiązani są m.in. do:
- a) brania czynnego udziału w akcji ratowniczo – gaśniczej i ewakuacyjnej,
 - b) kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego w danej części budynku,
 - c) zapewnienia zaznajomienia pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
 - d) egzekwowania przestrzegania między innymi zakazu:
 - zastawiania dróg ewakuacyjnych, wyjść ewakuacyjnych itp.,
 - pozostawiania bez dozoru włączonych do sieci elektrycznych urządzeń nie przystosowanych do ciągłej pracy,
 - uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do:
 - gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - wyjść ewakuacyjnych,
 - wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego,
 - pozostawiania nie wyłączonego dopływu prądu elektrycznego po zakończeniu pracy w pomieszczeniach i magazynach z wyjątkiem oświetlenia nocnego,
 - pozostawiania po zakończeniu pracy na stanowiskach odpadów, śmieci itp. materiałów palnych,
 - przechowywania odzieży ochronnej i roboczej, a zwłaszcza brudnej - w miejscach nie przeznaczonych do tego celu, tj. poza szatniami,
 - używania ognia otwartego oraz palenia tytoniu,
 - wykonywania wszelkich innych czynności, które w konsekwencji mogą spowodować powstanie lub przyczynić się do szybkiego rozprzestrzeniania się pożaru,
 - używania płynów łatwopalnych niezgodnie z przeznaczeniem,
 - e) przestrzegania zakazu używania sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych do celów nie związanych z ochroną przeciwpożarową oraz samowolnego przestawiania przez pracowników zainstalowanego sprzętu.

3. Kierowanie działaniami ratowniczo – gaśniczymi (KDR) w I fazie:
 - a) **Dyrektor RCEZ**,
 - b) **Kierownik Gospodarczy** (w zastępstwie Dyrektora),
 - c) **Kierownik Warsztatów** (w zastępstwie w/w).

4. Osoby do pomocy w w/w działaniach - w zależności od potrzeb są to wyznaczeniu pozostali pracownicy:
 - a) obsługi,
 - b) nauczyciele.

5. Odłączenie dopływu prądu: **Kierownik Gospodarczy** (w zastępstwie **Kierownik Warsztatów**).

14 SPOSOBY WYKONYWANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

- 1) **Prace pożarowo – niebezpieczne** są to przede wszystkim prace z użyciem otwartego ognia, które mogą powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo pożaru lub wybuchu, prowadzone w obecności materiałów niebezpiecznych pożarowo:
 - a) cieczy palnych o temperaturze zapłonu < 55 °C (rozpuszczalniki, benzyna, alkohole),
 - b) gazów palnych (np. acetylen, wodór),
 - c) materiałów wytwarzających w kontakcie z wodą gazy palne (np. karbid),
 - d) materiałów mających skłonność do samozapalenia (np. czyściwo, szmaty nasączone olejem, odpady),
 - e) materiałów zapalających się samorzutnie w powietrzu (np. fosfor biały),
 - f) materiałów wybuchowych i pirotechnicznych.

- 2) **Prace pożarowo – niebezpieczne to w szczególności:**
 - a) spawanie elektryczne lub gazowe,
 - b) prace z koniecznością użycia otwartego ognia,
 - c) prace z zastosowaniem materiałów niebezpiecznych – łatwopalnych i toksycznych (malowanie, izolacja, impregnacja itp.),
 - d) cięcie szlifierkami itp., wytwarzające iskry,
 - e) roboty budowlano - remontowe prowadzone w miejscach, w których może powstać atmosfera wybuchowa, lub w bezpośrednim ich sąsiedztwie.

- 3) **Zabezpieczenie prac spawalniczych powinno polegać w szczególności na:**
 - a) określeniu właściwości pożarowych składowanych w tym miejscu, stosowanych lub przerabianych materiałów palnych celem ich zabezpieczenia (przeniesienia, oczyszczenia z materiałów palnych, osłonięcia, wentylacji, innej ochrony itp.),
 - b) ocenie czy ze względu na charakter środowiska, miejsca planowanych prac spawalniczych (stężenie wybuchowe gazów i par cieczy palnych, pyłów wybuchowych) nie zachodzi potrzeba dokonania uprzednio pomiaru tych stężeń,
 - c) zabezpieczeniu miejsc i urządzeń, z których nie można usunąć materiałów palnych lub które mogą przenosić wysokie temperatury drogą przewodnictwa cieplnego,
 - d) prowadzeniu prac spawalniczych na rusztowaniach lub wysokich konstrukcjach na terenie oczyszczonym z wszelkich materiałów palnych w promieniu 20 m w poziomie od stanowiska spawacza,
 - e) wyposażeniu miejsca prowadzenia prac spawalniczych w podręczny sprzęt gaśniczy, gotowy do natychmiastowego użycia (minimum jedna gaśnica proszkowa 6 kg, jedna gaśnica śniegowa 5 kg i koc gaśniczy).

- 4) **Podstawowe zasady zabezpieczenia prac malarskich, impregacyjnych, izolacyjnych, dekarских itp.:**
 - a) zabronione jest podgrzewanie mas bitumicznych na dachu budynku i w pomieszczeniach z użyciem ognia,
 - b) niedozwolone jest podgrzewanie naczyń z lepikiem bezpośrednio na otwartym ogniu - podgrzewanie powinno być dokonywane w naczyniach wstawionych do wody,
 - c) w przypadku wykonywania prac malarskich itp. w pomieszczeniach zamkniętych, stosowanie rozpuszczalników i innych cieczy łatwo zapalnych dozwolone jest pod warunkiem zapewnienia odpowiednio intensywnej wymiany powietrza oraz

z wyłączeniem użycia ognia lub jakichkolwiek technologii mogących zainicjować pożar ,

- d) przy mocowaniu w pomieszczeniach wykładzin podłogowych lub ściennych z zastosowaniem mas łatwo zapalnych (np. klejów typu butapren) lub zawierających łatwo zapalne rozpuszczalniki, a także przy pokrywaniu podłóg lakierem rozpuszczalnikowym lub innymi substancjami o podobnych właściwościach należy:
- o usunąć wszystkie otwarte źródła ognia na odległość co najmniej 3 m od tych pomieszczeń,
 - o wprowadzić absolutny zakaz palenia w rejonie prowadzenia prac,
 - o wyłączyć instalację elektryczną, a w razie potrzeby oświetlenia pomieszczeń stosować światło elektryczne w oprawie przeciwwybuchowej połączone kablem z punktem zasilania znajdującym się poza częścią obiektu, w którym wykonywane są prace,
 - o zapewnić dostateczną wentylację pomieszczeń, w których wykonywane są prace,
 - o używać obuwia nie powodującego iskrzenia, nie rzucać narzędzi metalowych.

5) Za organizację prac pożarowo – niebezpiecznych odpowiedzialny jest:

- a) ze strony zleceniodawcy – Kierownik ds. Gospodarczych,
- b) ze strony zleceniobiorcy – Kierownik lub osoba odpowiedzialna za wykonanie tych prac (wykonawca).

6) Zasady organizacji prac:

1. Zleceniodawca wystawia Kartę dopuszczenia do prac pożarowo – niebezpiecznych (**załącznik nr 2**), sprawdza stosowane uprawnienia. Dotyczy to również firm zewnętrznych.
2. Zleceniodawca informuje osobę odpowiedzialną za dany obszar budynku o prowadzeniu prac pożarowo – niebezpiecznych.
3. Zleceniobiorca przystępuje do zabezpieczenia obszaru poprzez:
 - a) usunięcie wszystkich materiałów łatwo palnych z obszaru prowadzonych prac (w tym również z obszaru spadania iskier) lub zabezpieczenie materiałami niepalnymi np. arkuszami blachy,
 - b) szczelne przykrycie wszelkich materiałów palnych osłonami z materiałów niepalnych i nieprzewodzących ciepła, jeśli niemożliwe jest zastosowanie zabezpieczeń określonych w punkcie jak wyżej,
 - c) zabezpieczenie palnych elementów budynku przed możliwością zapalenia, stosując np. w tym celu osłony z materiałów niepalnych i nie przewodzących ciepła, zraszanie wodą itp.,
 - d) zdjęcie palnej izolacji z przewodów, konstrukcji itp. na taką odległość od miejsca spawania, aby nie istniała możliwość jej zapalenia,
 - e) zabezpieczenie palnych materiałów przed zapaleniem wskutek przewodnictwa cieplnego, stosując np. - odsunięcie materiałów - w tym również w pomieszczeniach sąsiednich - od przewodów, konstrukcji i urządzeń metalowych poddawanych spawaniu, na odległość co najmniej 0,5 m – ewentualne stałe chłodzenie wodą,
 - f) przygotowanie sprzętu gaśniczego odpowiedniego do rodzaju zagrożenia pożarowego. Prowadzący prace powinni ponadto być przygotowani na szybkie powiadomienie straży pożarnej oraz ewakuację pracowników z budynku.
4. Zleceniobiorca zobowiązany jest wyznaczyć i zapewnić spośród swoich pracowników osobę asekurującą na czas prowadzenia prac.
5. Prace niebezpieczne pożarowo powinny być wykonywane z zachowaniem należytej staranności.

6. Po zakończeniu prac Zleceniobiorca powinien sprawdzić obszar na ewentualność powstania pożaru – np. żarzące się lub nagrzane materiały. W razie konieczności zapewnić dalszy nadzór do czasu całkowitego usunięcia źródeł powstania pożaru.
7. Wykonawca prac po ich zakończeniu zobowiązany jest doprowadzić obszar prac do poprzedniego stanu w zakresie uporządkowania.
8. Zleceniobiorca zgłasza zakończenie prac pożarowo – niebezpiecznych Zleceniodawcy.
9. Zleceniodawca poprzez swojego Inspektora Nadzoru potwierdza prawidłowość wykonania i zakończenia prac.
10. Zleceniodawca przeprowadza dwie dodatkowe kontrole w odstępach godzinowych.
11. Karty dopuszczenia do prac pożarowo – niebezpiecznych powinny być przechowywane u Kierownika ds. Gospodarczych.

7) Ustalenia organizacyjne

1. Całkowitą odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa dla obiektu, przebywających tam ludzi i mienia podczas prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo, zleconych firmom zewnętrznym, ponosi wykonawca/zleceniobiorca tych prac.

DOKUMENTY ZWIĄZANE

1. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109 poz. 719).
2. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1422) [1].
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. 2009, Nr 124, poz. 1030),
4. PN-B-02852:2001 Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.
5. PN-EN ISO 7010:2012E Symbole graficzne. Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1: Oświadczenie o zapoznaniu się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego.

Załącznik nr 2: Karta dopuszczenia do prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Załącznik nr 3: Protokół z praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji

Załącznik nr 4: Zasady gaszenia pożarów podręcznym sprzętem gaśniczym.

Załącznik nr 5: zagospodarowanie terenu

Załącznik nr 6: budynek główny szkoły z salą gimnastyczną – rzut parteru

Załącznik nr 7: budynek główny szkoły z salą gimnastyczną – rzut I piętra

Załącznik nr 8: budynek warsztatów – rzut przyziemia

Załącznik nr 9: budynek magazynowo - dydaktyczny – rzut przyziemia

Załącznik nr 10: hala sportowa – rzut przyziemia

Załącznik nr 11: hala sportowa – rzut antresoli

Załącznik nr 12: budynek pracowni murarskiej – rzut przyziemia

Załącznik nr 13: arkusz zmian i aktualizacji

Wykaz osób zapoznanych z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego (Załącznik nr 1)

<i>Lp.</i>	<i>Nazwisko i imię</i>	<i>Stanowisko</i>	<i>Data</i>	<i>Podpis</i>
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				
41.				
42.				

43.				
44.				
45.				
46.				
47.				
48.				
49.				
50.				
51.				
52.				
53.				
54.				
55.				
56.				
57.				
58.				
59.				
60.				
61.				
62.				
63.				
64.				

65.				
66.				
67.				
68.				
69.				
70.				
71.				
72.				
73.				
74.				
75.				
76.				
77.				
78.				
79.				
80.				
81.				
82.				
83.				
84.				
85.				
86.				

87.				
88.				
89.				
90.				
91.				
92.				
93.				
94.				
95.				
96.				
97.				
98.				
99.				
100.				
101.				
102.				
103.				
104.				
105.				
106.				
107.				
108.				

Karta dopuszczenia do prac niebezpiecznych pod względem pożarowym (Załącznik nr 2)

Zlecenie nr Obiekt	Opis pracy	Czytelny podpis zleceniodawcy
Zleceniobiorca (podać imię i nazwisko; uprawnienia spawalnicze, ważność badań wysokościowych jeżeli dotyczy i inne)		
Opis zabezpieczenia terenu: ☐ Zapewniono sprzęt gaśniczy (gaśnica śniegowa, gaśnica proszkowa, koc gaśniczy, woda, piasek, łopaty, inne) – niepotrzebne skreślić. ☐ Zabezpieczono materiałem niepalnym przedmioty łatwopalne oraz urządzenia. ☐ Zatrzymano pracę pracowników w zagrożonym obszarze. ☐ Ustanowiono osobę asekurującą ☐ Poinformowano ochronę zakładu o prowadzeniu prac pożarowo niebezpiecznych. ☐ Inne		
Podpis zleceniobiorcy		Podpis zleceniodawcy
Data i godzina rozpoczęcia prac		Data i godzina zakończenia prac
Sprawdzono obszar po zakończeniu prac: ☐ Obszar uprzątnięto – brak zagrożeń ☐ Obszar pod nadzorem Uwagi		Podpis zleceniobiorcy
		Podpis zleceniodawcy
Dodatkowe dwie kontrole po całkowitym zakończeniu prac – podpis zleceniodawcy ☐ Po jednej godzinie brak zagrożeń ☐ Po dwóch godzinach brak zagrożeń		
Uwagi i zalecenia		

.....
(miejsowość i data)

Nr sprawy:.....

PROTOKÓŁ

dot. praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji

Zgodnie z wymaganiami § 17 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. nr 109, poz. 719), w dniu.....w godzinach:w RCEZ w Lubartowie, przy ul. 1-go Maja 82 przeprowadzone zostały praktyczne ćwiczenia, w zakresie sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji, w których udział wzięło łączniestałych użytkowników obiektów. O terminie ćwiczeń w dniu pismem o numerze..... z dnia..... powiadomiono Komendanta Powiatowego PSP w Lubartowie.

Przebieg ćwiczeń *:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Wnioski:

.....
.....
.....

Ćwiczenia nadzorowali:

.....

Termin następnych ćwiczeń praktycznych **:

sporządził (a):

* podać scenariusz ćwiczeń z uwzględnieniem urządzeń ppoż. w budynku i ich ewentualnego wykorzystania; czas ewakuacji; stwierdzone trudności organizacyjne np. dot. rozgłoszenia komunikatu o ewakuacji; ewentualne braki w oznakowaniu ewakuacyjnym; dostęp do wyjść ew. (kluczy do wyjść); zabezpieczenie dokumentacji np. listy obecności, dzienniki; kontrola pomieszczeń; sposób zachowania się ćwiczących np. brak zdyscyplinowania, zjawisko paniki; realizacja wcześniej ustalonych zadań przez poszczególne osoby funkcyjne, zgodność przebiegu ewakuacji z zapisami Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego itp.

** zgodnie z § 17 ust. 1 i 2 rozporządzenia MSWiA (Dz. U. z 2010 r. nr 109, poz. 719).

.....
.....
Tel. kontaktowy/fax

.....
.....
(miejscowość i data)

Komendant Powiatowy
Państwowej Straży Pożarnej w Lubartowie
ul. Jana Pawła II 14
21-100 Lubartów

ZAWIADOMIENIE

Na podstawie § 17 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. nr 109, poz. 719), informuję o zamiarze przeprowadzenia ćwiczeń praktycznych w zakresie sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji w obiektach Regionalnego Centrum Edukacji Zawodowej przy ul. 1-go Maja 82 w Lubartowie stanowiącym własność:

(właściciel obiektu, adres)

Planowany termin ćwiczeń: godz.:

Proponowany scenariusz ćwiczeń:

.....
.....
.....

(podać w szczególności obszar budynku objęty ćwiczeniem, przewidywaną liczbą uczestników ćwiczeń, wykorzystane środki organizacyjne i techniczne itp.)

Charakterystyka obiektów ćwiczeń:

Lp.	Obiekt	Pow. [m ²]	Wysokość [m]	Liczba kond.	Kategoria zagrożenia ludzi	Maks. Ilość osób
1	budynek główny z salą gimnastyczną	2 048,61	7,87	2	ZL III	do 360
2	budynek warsztatowy	1 255,5	5,60	1	ZL III	do 130
3	budynek magazynowo – dydaktyczny	585,03	5,20	1	ZL III + PM	do 100
4	hala sportowa	812	8,14	1 + antresola	ZL III	do 150
5	budynek pracowni murarskiej	100,5	5,0	1	ZL III	do 20

✓ urządzenia istotne dla prowadzenia ewakuacji: brak

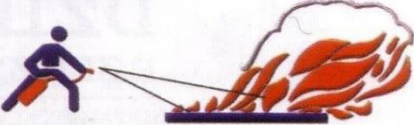
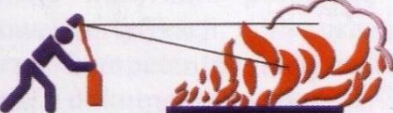

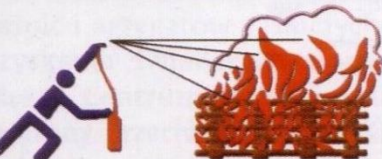
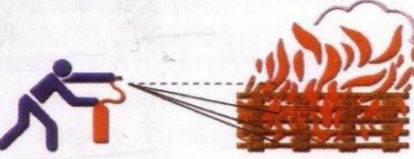

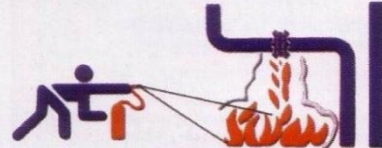
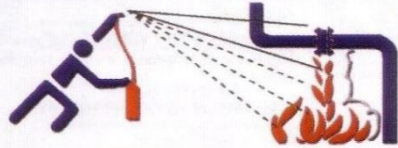

Planowany współdział / nadzór:

.....
.....

(podać kto będzie nadzorował ćwiczenia, w szczególności: przedstawiciele OSP, innych jednostek ochrony ppoż., specjalista lub inspektor ochrony ppoż., specjalista lub inspektor BHP itp.)

.....
(podpis)

ZASADY GASZENIA POŻARÓW PODRĘCZNYM SPRZĘTEM GAŚNICZYM

Źle	Ogień zaatakować zgodnie z kierunkiem wiatru.	Dobrze
		
	Pożar palącej powierzchni gasić od skrajnej jego części.	
	Ciała stałe gasić kierując strumień środka gaśniczego na płomień z dołu, a nie z góry.	
	Gaśnicami wodnymi nie gasić urządzeń będącymi pod napięciem! Używać gaśnic do tego przeznaczonych.	
	Ciała ciekłe i gazy gasić z góry w dół.	
	Mając do dyspozycji większą ilość gaśnic uruchomić wszystkie jednocześnie, a nie każdą oddzielnie po jej użyciu.	
	Po ugaszeniu pożaru uważać na ponowne zapalenie. (nawrót ognia)	
	Po użyciu gaśnicy nie zawieszać, tylko ponownie napełnić lub wymienić na nową.	

ARKUSZ ZMIAN I AKTUALIZACJI

Lp.	Czego zmiana/aktualizacja dotyczy	Data wprowadzenia zmiany	Podpis osoby dokonującej wpisu.
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			